

Рішення
разової спеціалізованої вченої ради ДФ 61.051.246
про присудження ступеня доктора філософії
від «26» травня 2026 року

Здобувачка ступеня доктора філософії Травіна Ольга Валеріївна, 1970 року народження громадянка України, освіта вища: у 2018 році закінчила навчання в Державному вищому навчальному закладі «Ужгородський національний університет» за спеціальністю «Облік і оподаткування» та здобула кваліфікацію магістр за освітньою програмою «Аудит та державний фінансовий контроль», виконала акредитовану освітньо-наукову програму за спеціальністю 292 «Міжнародні економічні відносини».

Разова спеціалізована вчена рада ДФ 61.051.246, утворена наказом ректора Державного вищого навчального закладу «Ужгородський національний університет» про утворення спеціалізованої вченої ради з метою присудження ступеня доктора філософії від «03» квітня 2026 року №241/01-04, у складі:

- голови разової спеціалізованої вченої ради – Заяць О.І., доктора економічних наук, доцента, професора кафедри міжнародних економічних відносин ДВНЗ «Ужгородський національний університет»,

рецензентів:

- Ерфан Є.А., кандидата економічних наук, доцента, доцента кафедри міжнародних економічних відносин ДВНЗ «Ужгородський національний університет»,

- Стебляк Д.М., доктора філософії, доцента, доцента кафедри міжнародної політики ДВНЗ «Ужгородський національний університет»,

офіційних опонентів:

- Дація О.І., доктора економічних наук, професор, професор кафедри економіки бізнесу Навчально-наукового інституту управління, економіки та бізнесу Приватного акціонерного товариства «Вищий навчальний заклад «Міжрегіональна Академія управління персоналом»,

- Драган І.В., доктора наук з державного управління, старшого наукового співробітника, професора кафедри менеджменту ЗВО «Університет трансформації майбутнього»

на засіданні «26» травня 2026 року прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії Травиній О.В. з галузі знань 29 «Міжнародні відносини» на підставі прилюдного захисту дисертації на тему: «Розвиток та суперечності глобального фармацевтичного ринку в умовах пандемічної кризи світової економіки» за спеціальністю 292 «Міжнародні економічні відносини».

Дисертацію виконано у Державному вищому навчальному закладі «Ужгородський національний університет» Міністерства освіти і науки України, місто Ужгород.

Науковий керівник: Приходько Володимир Панасович, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри міжнародних економічних відносин факультету міжнародних економічних відносин Державного вищого навчального закладу «Ужгородський національний університет».

Дисертацію подано у вигляді спеціально підготовленого рукопису, що містить нові науково обґрунтовані Травіною О.В. результати досліджень, які виконують конкретне наукове завдання, а саме: розвиток теоретико-методичних положень і практичних рекомендацій щодо функціонування, розвитку та управління глобальним фармацевтичним ринком і його національними складовими в конструкції сучасної міжнародної економіки, зокрема через обґрунтування інноваційної довгострокової стратегії розвитку фармацевтичного ринку, удосконалення структури глобального фармацевтичного ринку з виокремленням глобального, наднаціонального та національного рівнів, розроблення підходів до формування міжрегіонального транскордонного інноваційного фармацевтичного кластера, а також визначення ключових напрямів реагування на виклики й суперечності глобалізації фармацевтичного ринку, що має істотне значення для галузі знань 29 «Міжнародні відносини» та спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини». Дисертацію виконано з дотримання вимог пункту 6 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44 (зі змінами).

Здобувачка має 6 наукових публікацій за темою дисертації, з них 3 з дотримання вимог пунктів 8, 9 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії):

1. Травіна О.В. Фармацевтичний ринок: сутність, класифікація та специфічні особливості. *Ефективна економіка*. 2024. № 5. DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2024.5.101>

2. Травіна О.В. Фармацевтичний ринок України в конструкції сучасного глобального фармацевтичного ринку: сучасний стан та тенденції розвитку. *Інвестиції: практика та досвід*. 2024. № 12. С.192–196. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2024.12.192>

3. Травіна О.В. Інноваційні стратегії та механізми реагування національного фармацевтичного ринку на виклики глобального фармацевтичного середовища. *Агросвіт*. 2025. № 13. С. 122–125. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6792.2025.13.122>

У дискусії взяли участь голова і члени разової спеціалізованої вченої ради ДФ 61.051.246 та висловили зауваження та дискусійні положення:

Заяць Олена Іванівна, доктор економічних наук, доцент, професор кафедри міжнародних економічних відносин факультету міжнародних економічних відносин ДВНЗ «Ужгородський національний університет», дала позитивну оцінку, принципових зауважень немає.

Стеблак Діана Михайлівна, доктор філософії, доцент, доцент кафедри міжнародної політики факультету міжнародних економічних відносин ДВНЗ «Ужгородський національний університет», дала позитивну оцінку і виокремила у рецензії такі зауваження та дискусійні положення: дискусійне положення щодо доцільності глибшого аналізу ролі цифрових трансформацій у розвитку фармацевтичного ринку, зокрема eHealth, телемедицини та цифрового обліку лікарських засобів; зауваження щодо недостатньої деталізації фінансових аспектів функціонування глобального фармацевтичного ринку, зокрема структури цін, механізмів ціноутворення та доступності лікарських засобів для споживачів; дискусійне положення щодо потреби обґрунтування економічної доцільності запропонованої моделі міжрегіонального фармацевтичного кластера, включаючи джерела фінансування, строки окупності та вплив на регіональні ринки праці й інновації; зауваження щодо доцільності ширшого врахування етичного регулювання фармацевтичного ринку та сучасних геополітичних ризиків, пов'язаних із воєнними діями, санкційною політикою і перебоями у глобальних ланцюгах постачання.

Ерфан Єва Алоїсівна, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри міжнародних економічних відносин ДВНЗ «Ужгородський національний університет», дала позитивну оцінку і виокремила у рецензії такі зауваження та дискусійні положення: зауваження щодо недостатнього висвітлення правових аспектів регулювання фармацевтичного ринку в контексті міжнародних зобов'язань України, зокрема гармонізації національного законодавства з нормами ЄС та вимогами СОТ; дискусійне положення щодо потреби глибшого обґрунтування критеріїв відбору підприємств до фармацевтичних кластерів, зокрема розроблення конкретної методики оцінки їх інноваційного потенціалу; зауваження щодо недостатнього аналізу ризиків, які можуть виникнути під час реалізації національної інноваційної стратегії розвитку фармацевтичного ринку в умовах глобальної турбулентності та нестабільності.

Даций Олександр Іванович, доктор економічних наук, професор, професор кафедри економіки бізнесу Навчально-наукового інституту управління, економіки та бізнесу Приватного акціонерного товариства «Вищий навчальний заклад «Міжрегіональна Академія управління персоналом» дав позитивну оцінку і виокремив у відгуку такі зауваження та дискусійні положення: зауваження щодо недостатнього врахування фармакоекономічних чинників у формуванні стратегій розвитку національного фармацевтичного ринку, зокрема співвідношення між економічною ефективністю лікарських засобів, їхньою вартістю та доступністю; дискусійне положення щодо фрагментарності окремих емпіричних матеріалів і недостатньої кількісної оцінки діяльності окремих

суб'єктів ринку та регіональних структур; зауваження щодо недостатнього висвітлення соціальних аспектів функціонування фармацевтичного ринку, зокрема доступності лікарських засобів для малозабезпечених верств населення; дискусійне положення щодо потреби чіткого окреслення механізмів фінансування інноваційної діяльності в моделі міжрегіонального фармацевтичного кластера, включаючи можливості залучення приватного капіталу та міжнародних інвестицій; зауваження щодо доцільності розмежування позитивних і негативних наслідків впливу глобалізаційних процесів на національний фармацевтичний ринок.

Драган Ірина Василівна, доктор наук з державного управління, старший науковий співробітник, професорка кафедри менеджменту ЗВО «Університет трансформації майбутнього» дала позитивну оцінку і виокремила у відгуку такі дискусійні положення та зауваження: дискусійне положення щодо реалістичності імплементації національної інноваційної стратегії розвитку фармацевтичного ринку в умовах економічної та політичної нестабільності, обмеженого фінансування науки й інновацій, а також потреби визначення механізмів забезпечення її ефективності у середньо- та довгостроковому періоді; зауваження щодо відсутності достатнього аналізу ризиків запровадження моделі міжрегіонального інноваційного фармацевтичного кластера з огляду на потребу значних інвестицій, налагодження логістики та координації дій між багатьма акторами; дискусійне положення щодо певної статичності запропонованої структури глобального фармацевтичного ринку та недостатнього врахування її адаптивності до нових викликів, зокрема у сфері біотехнологій і цифровізації; зауваження щодо неповного розкриття соціальної відповідальності фармацевтичних компаній і балансу між прибутковістю бізнесу та доступністю ліків для населення; дискусійне положення щодо практичної реалізації системи показників оцінки діяльності фармацевтичних кластерів в умовах обмеженого статистичного та інформаційного забезпечення України.

Висловлені зауваження та пропозиції мають переважно дискусійний та рекомендаційний характер та не впливають на загальну позитивну оцінку наукового рівня та практичної значущості дисертації Травіної О.В.

Публічний захист дисертації проводився на засіданні разової спеціалізованої вченої ради ДФ 61.051.246 із використанням засобів відеозв'язку в режимі реального часу. Всі члени разової спеціалізованої вченої ради ДФ 61.051.246 були присутні та голосували он-лайн за допомогою програмного забезпечення Google Meet.

Результати відкритого голосування:

«За»: 5 членів ради,

«Проти»: 0 членів ради.

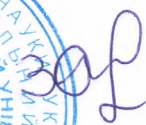
На підставі відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада ДФ 61.051.246 присуджує Травиній О.В. ступінь доктора філософії з галузі знань

29 «Міжнародні відносини» за спеціальністю 292 «Міжнародні економічні відносини».

Відеозапис трансляції захисту дисертації додається.

Голова разової спеціалізованої вченої ради
ДФ 61.051.246

 Олена ЗАЯЦЬ